

APELACIONI SUD, Pariz

Presuda od 12.X 1962.

Sté des transports Decaudin
c/a Cie d'assurances La Foncière
et Sté des Etablissements Walon

Špediter - Kombinirani prijevoz - Osiguranje - Špediter koji primi robu od vozara s nalogom da ju predal deljnjem vozaru, ako nije sklopio ugovor o prijevozu, ne odgovara za otpremu, već samo za izvršenje onih poslova za koje je dobio nalog - Špediter se ne može oslobođiti odgovornosti za štetu na robi, iako je na vrijeme uložio protest vozaru od kojega je primio teret, u koliko nije ustanovio o kakvoj se šteti radi - Osiguratelj koji nastupa na mjesto osiguranika i tuži međuvozare za naknadu štete, mora dokazati kod kojega je vozara šteta nastala - Vozari ne odgovaraju solidarno - Ako se šteta na robi ne može utvrditi pregledom, visinu štete utvrđuje sud po slobodnoj ocjeni

Jedna francuska tvornica papira prodala je u Izrael 35 bala papira. Robu je predala vozaru kamiona /^{s nalogom} ju preveze u Marseille, i da ju tamo predal Špediteru. Špediter je dobio nalog da ju preuzme i predal na daljnju otpremu pomorskom vozaru kojega je izabrala tvornica i s kojim je ona sklopila ugovor o prijevozu. Na odredištu je utvrđeno da je 17 bala oštećeno. Osiguratelji su nadoknadišili štetu i tuže vozara kamiona i Špeditera da im nadoknade isplaćenu osigurninu.

Prvostepeni sud je za jedan dio štete solidarno obvezao oba tuženika, a drugi dio stavio je na teret isključivo Špediteru.

Apelacioni sud je preinakom prvostepene presude obvezao Špeditera na naknadu sveukupne štete, a vozara je oslobođio.

U prvom redu, konstatira sud, treba naglasiti da je u teretnici, i to upravo na Špediterov zahtjev, unesena opaska o šteti na robi. Iz ovoga proizlazi da je šteta postojala prije ukrcanja na brod, te da za nju može odgovarati bilo vozar kamiona, bilo Špediter. Prilikom priopredaje tereta izmedju vozara kamiona i Špeditera nije bila uredno sastavljena isprava o stanju robe, pa se iz nje ne može ništa odredjeno zaključiti. Međutim u roku od 3 dana, a prije nego li je teret predan pomorskom vozaru, Špediter je vozaru kamiona uputio pismo u kojemu protestira štetu na robi. Ovim pismom je sebi očuvao pravo dokaza

da je robu primio u oštećenom stanju, i na taj način, dokazujući u kakvom je stanju primio robu, mogao otkloniti svoju odgovornost za štetu. Nakon ovoga protesta špediter je bio dužan, a što mu je bilo i leko moguće, vještacanjem ustanoviti o kakvoj se šteti radi, i tako dokazati opravdanost protesta. Budući da je ovo propustio, dužan je nadoknaditi štetu, i ne može se u svoju korist pozivati na uloženi protest.

Što se tiče prava osiguratelja na naknadu štete, sud stoji na stajalištu da osiguratelj mora dokazati kod koga se šteta dogodila. Ako to ne dokaže, neće moći uspjeti svojim zahtjevom, jer vozari u kombiniranom prijevozu ne odgovaraju solidarno. Budući da nije bilo moguće putem vještaka utvrditi visinu štete, jer je već roba bila konzumirana, visinu štete je sud utvrdio prema slobodnoj ocjeni.

/DMF, 1964, str.81/

B.J.

APELACIONI SUD, Aix

Presuda od 27.III 1963.

Sté Marseille-Fret o/a Mutuelle
générale française i drugi
osiguratelji

Prijevoz stvari morem - Manjak tereta - Brodar koji u teretnici ne stavi nikakvu opasku u pogledu količine primljenog tereta, mora dokazati koliko je tereta primio na prijevoz - On se ne može u svoju korist pozivati na okolnost da na odredištu teret nije vagan u njegovu prisustvu, ako nije tražio takav način utvrđivanja štete - Cista teretnica stvara pretpostavku da je brodar odgovoran za manjak i oštećenje tereta, ako ne dokaže jedan od razloga koji ga oslobođaju odgovornosti

Brodar je prevozio ječam. Na odredištu je utvrđen manjak koji su osiguratelji nadoknadiili, i tuže brodara za naknadu štete. Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu. Brodar se žali protiv presude, i navodi slijedeće žalbene razloge:

Tužitelji nisu uspjeli dokazati utuženi manjak. Ječam je doduše vagan na vagi poduzeća koje se bavi takvim poslovima, ali to vaganje ne može biti smatrano kao javno, ili vaganje u prisustvu obiju stranaka koje su jedino mjerodavne za utvrđivanje činjeničnog stanja. Podredno traži on da